

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 562
Din data de 11.10.2017

Dosar nr.: 408/2017

Petiția nr.: 4128/09.08.2017

Petent:

Reclamat:

Obiect: refuzul accesului unei persoane la serviciile oferite de restaurant, pe criteriul orientării sexuale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1.

I.2. Numele și reședința părții reclamate

I.2.1.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul reclamă faptul că a fost nevoit să plece din incinta unui restaurant și nu a fost servit pe baza orientării sexuale

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 4128/11.08.2017 și nr. 4166/11.08.2017 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 05.09.2017. La termen, petentul a fost prezent, iar partea reclamată nu a fost prezentă.

3.3. Prin adresa înregistrată sub nr. 4523/05.09.2017 a fost recitată partea reclamată, pentru termenul stabilit la data de 19.09.2017. Petentul a luat la cunoștință de noul termen stabilit pentru audieri în cadrul ședinței de audieri din data de 05.09.2017. La termen, petentul a fost prezent, iar partea reclamată nu a fost prezentă.

3.4. Procedura legal îndeplinită

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 4128/09.08.2017, petentul arată următoarele:

- în data de 05.09.2016 a ajuns la restaurantul reclamat în prezenta cauză însoțit de alte două persoane;

- menționează că la momentul în care au ajuns în incinta restaurantului nu mai erau alți clienți;

- după ce s-a așezat la una dintre mese, petentul a fost invitat de către șeful de sală să găsească altă locație unde ar putea fi servit, motivat de faptul că au existat anumite discuții și nu mai poate fi servit în acel local;

- managerul de sală i-a comunicat „*că s-au săturat de discuții despre homosexuali*”;

- i s-a recomandat și prietenei acestuia să caute un restaurant și i s-a precizat că pot motiva orice criteriu în selecția clienților;

- o cunoștință a surprins o discuție a angajaților prin care arătau că patronul restaurantului i-a sfătuit să îl provoace pe petent pentru a avea motive să îl poată da afară;

- consideră ca a fost discriminat de patronul și angajații restaurantului reclamat pe criteriul orientării sexuale

4.1.1.1. Sunt atașate declarațiile martorilor .. (fila 13 din dosar), .. (fila 14 din dosar), .. (fila 16 din dosar) și .. (filele 23 – 24 din dosar).

- martora .. susține că a asistat la o discuție între mai multe persoane, două dintre acestea fiind angajate la restaurantul reclamat, discuție legată de un client homosexual (profesor de geografie), despre faptul că „*șefii doresc să îi pună interdicție, dar doresc să-l provoace, astfel ca interdicția de a frecventa restaurantul să fie credibilă*”.

- martorele .. și .. precizează că au fost prezente în ziua incidentului reclamat de petent (din data de 05.09.2016) și descriu cele susținute în cuprinsul plângerii. De față nu mai era nici un client sau vreun angajat al restaurantului. Până la momentul incidentului nu avea nicio confirmare despre orientarea sexuală a petentului, existând doar o bănuială în acest sens.

- martora .. descrie câteva situații la care a fost prezentă în incinta restaurantului reclamat, fiind însoțită de petent (discuțiile unor ospățari „*Uite, colega! Ți-a venit gagica, ajută-o să se așeze*” – fiind vorba de petent; cu alte ocazii a surprins frânturi din discuții în care se foloseau termeni calomnioși la adresa petentului).

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 4734/18.09.2017, partea reclamată arată următoarele:

- declarațiile martorilor .. (pentru fapte pretins a fi săvârșite în perioada 2015-2016) și .. (pentru perioada 20-30 iunie 2016) nu pot fi acceptate ca probe în cauză, fiind fapte pretins a fi fost săvârșite în afara intervalului de 1 (un) an;

- menționează lipsa unor alte dovezi de discriminare, în afară de declarația martorei .. Susține că această declarație nu poate constitui temei de sancționare;

- afirmația petentului legată de faptul că frecventează locația de peste 8 ani și că trăsăturile sale fizice indică natura sa sexuală este însă contrazisă de declarația martorei ..

care relatează că „până în acea seară nu aveam nici o confirmare despre orientarea sexuală a domnului .....”;

- din relatarea unei alte martore rezultă că cel puțin un ospătar se bucura de prezența petentului, aceste afirmații contradictorii neputând fi primite drept probe ale unei discriminări;

- petentul nu a sesizat niciodată conducerea societății despre fapte săvârșite de angajați în orele de program, despre atitudini sau gesturi din care să se deducă direct sau indirect că ar fi fost discriminat

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că petentul a fost discriminat, fiindu-i refuzat accesul la serviciile oferite de restaurantul reclamat în prezenta cauză, pe criteriul orientării sexuale.

5.2. În drept, Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000) la **art. 2 alin. (1)** prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Conform art. 10, lit. f) „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: (...) f) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică; (...)”

5.4. Conform art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

5.5. Atitudinea angajaților și a conducerii restaurantului reclamat în prezenta cauză, acțiuni ce fac obiectul prezentei sesizări, au caracter discriminatoriu la adresa petentului, pe criteriul orientării sexuale și creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa tuturor persoanelor ce au o altă orientare sexuală. Astfel, sunt incidente și prevederile art. 15 al O.G. nr. 137/2000.

5.6. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept.

5.7. Colegiul director constată că refuzul accesului la serviciile oferite de restaurantul reclamat în prezenta cauză, pe criteriul orientării sexuale, constituie o diferențiere.

5.8. Criteriul de diferențiere este orientarea sexuală.

5.9. Dreptul încălcat este dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României** și dreptul accesului în condiții de egalitate la serviciile oferite de prestatori.

În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. (1) , art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Astfel, atitudinea angajaților și a conducerii restaurantului creează o deosebire pe baza orientării sexuale, care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

5.10. Pentru analizarea prezentei sesizări s-a reținut faptul că au existat numeroase declarații de martor (declarații depuse la dosar - filele 3, 13, 14, 16, 23, 24), prin care au fost confirmate cele susținute de petent, și anume faptul că a fost nevoit să plece din incinta restaurantului reclamat și nu a fost servit pe baza orientării sexuale. Martora C.A.M. a solicitat să poarte o discuție cu șefii restaurantului, dar solicitarea i-a fost refuzată (filele 14-15 dosar).

5.11. De asemenea, tot din declarația martorei .. se reține faptul că managerul restaurantului s-a exprimat în maniera următoare: „*Oricum, ne-am săturat de alte discuții despre homosexuali. Te rog părăsești spațiul restaurantului, nu ești binevenit, găsește-ți altă locație! Nu-ți convine decizia, poți să vorbești cu patronii, dar ei au decis asta!*”

5.12. În acest sens, Colegiul director constată că partea reclamată a manifestat un comportament care a dus la crearea unui cadru intimidant față de petent și față de persoanele ce au o altă orientare sexuală, încălcându-se dreptul la demnitate și dreptul de a accesa, în condiții de egalitate, serviciile oferite de prestatori. Aceste fapte reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 alin 1, art. 10 lit. f) și art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

5.13. În temeiul art. 26 din **O.G. nr. 137/2000** Colegiul director aplică S.C. . S.R.L., (RO 1961997, J22/1996/1991) prin reprezentant ., amendă contravențională în valoare de 5.000 lei având în vedere următoarele:

- discriminarea a vizat persoanele ce au o altă orientare sexuală;
- persoanele care au altă orientare sexuală întâmpină o serie de dificultăți în societate datorită stereotipurilor
- partea reclamată a manifestat un comportament care a dus la crearea unui cadru intimidant față de petent, pe criteriul orientării sexuale
- discriminarea a încălcat dreptul de a accesa, în condiții de egalitate, serviciile oferite de prestatori.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit prevederilor cuprinse în art. 2 alin. 1, art. 10 lit. f), coroborate cu prevederile cuprinse în art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată** (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. Sancționarea părții reclamate....., prin reprezentant....., cu amendă contravențională în valoare de de 5.000 lei, potrivit art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**

3. O copie a prezentei hotărâri va fi transmisă părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Iași, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: S.V.T./A.B.P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.